

บทที่ 4

ผลการทดลอง และวิจารณ์

4.1 คุณภาพทางเคมีของวัตถุดิบหลัก

จากการวิเคราะห์คุณภาพทางเคมีของวัตถุดิบทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ แป้งข้าวเหนียว แป้งข้าวเจ้า ข้าวเหนียวหัก และข้าวเจ้าหัก พบว่า คุณภาพทางด้านเคมีของวัตถุดิบแต่ละชนิดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยที่ข้าวเจ้าหักมีปริมาณความชื้นสูงที่สุดเป็นร้อยละ 11.90 ± 0.03 (ตารางที่ 4.1) ส่วนวัตถุดิบที่เหลือมีค่าใกล้เคียงกัน แต่ปริมาณความชื้นของวัตถุดิบทุกชนิดยังถือว่าอยู่ในระดับที่สามารถเก็บรักษาได้ ปริมาณโปรตีนในข้าวเหนียวหักมีค่าสูงสุดเป็นร้อยละ 11.09 ± 0.10 แต่แป้งข้าวเจ้ามีปริมาณโปรตีนต่ำสุดเป็นร้อยละ 6.58 ± 0.35 การที่โปรตีนในแป้งมีปริมาณโปรตีนต่ำกว่าข้าวทั้งหมด อาจเนื่องจากแป้งข้าวเจ้าที่ใช้เป็นแป้งที่ได้จากการโม่เปียกซึ่งจะมีโปรตีนบางส่วนละลายไปกับน้ำในการผลิตแป้ง (กล้าณรงค์ และ เกื้อกูล, 2546)

ตารางที่ 4.1 คุณภาพทางเคมีของวัตถุดิบที่ใช้ในการทดลอง

วัตถุดิบ	คุณภาพทางเคมี ^{1/}				
	ความชื้น (%)	โปรตีน (%) ^{2/}	แป้ง (%) ^{2/}	อะไมโลส (%) ^{2/}	วอเตอร์ แอกติวิตี
แป้งข้าวเหนียว	$10.61^a \pm 0.05$	$7.77^a \pm 0.14$	$69.05^a \pm 0.83$	$8.95^a \pm 0.00$	$0.50^a \pm 0.00$
แป้งข้าวเจ้า	$10.55^a \pm 0.12$	$6.58^a \pm 0.35$	$78.03^b \pm 0.51$	$31.30^c \pm 0.00$	$0.50^a \pm 0.00$
ข้าวเหนียวหัก	$10.72^a \pm 0.06$	$11.09^b \pm 0.10$	$85.04^c \pm 1.86$	$8.40^a \pm 0.00$	$0.60^c \pm 0.00$
ข้าวเจ้าหัก	$11.70^b \pm 0.03$	$7.10^a \pm 0.50$	$73.88^a \pm 1.00$	$28.31^b \pm 0.00$	$0.54^b \pm 0.00$

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

2/ คำนวณฐานน้ำหนักแห้ง

สำหรับปริมาณแป้ง พบว่า ข้าวเหนียวหักมีปริมาณแป้งสูงสุดคือ ร้อยละ 85.04±1.86 ส่วนปริมาณอะไมโลส พบว่า ข้าวเหนียวหักมีปริมาณต่ำสุดเป็นร้อยละ 8.40 ในขณะที่เดียวกันแป้งข้าวเจ้ามีปริมาณอะไมโลสสูงสุดเป็นร้อยละ 31.30 จะเห็นได้ว่าวัตถุดิบทั้งสองชนิดนี้ มีปริมาณอะไมโลสที่แตกต่างกันมาก เนื่องจากในเมล็ดข้าวเจ้าประกอบไปด้วยอะไมโลสประมาณร้อยละ 15–30 แต่ในเมล็ดข้าวเหนียวประกอบด้วยอะไมโลสเพียง ร้อยละ 5–7 (กาญจนภิเษก, 2548) ในด้านปริมาณน้ำอิสระในอาหาร (a_w) พบว่า ข้าวเหนียวหักมีค่า a_w สูงสุด คือ 0.6 ค่า a_w ในช่วงนี้ เชื้อจุลินทรีย์ทุกชนิดจะหยุดการเจริญเติบโต (นิธิยา, 2545)

4.2 ผลของการเติมแป้งข้าวเจ้า และระยะเวลาอบแห้งต่อคุณภาพขนมอบพอง

จากการศึกษาผลของปัจจัยเดียวในการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวที่ระดับต่างกันคือร้อยละ 0 5 10 20 และ 30 โดยทำการผลิตขนมอบพองตามวิธีการในข้อ 3.3.2 เมื่อได้ผลิตภัณฑ์ขนมอบพองนำไปวิเคราะห์ปริมาณอะไมโลส พบว่า การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวที่ระดับต่างกัน มีผลทำให้ปริมาณอะไมโลสในขนมอบพองเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.00 10.00 13.00 14.00 และ 17.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2) เมื่อวิเคราะห์ความชื้นของขนมก่อนอบพอง และค่าแรงต้านการเจาะทะลุของขนมอบพองมีค่าใกล้เคียงกันไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยปริมาณความชื้นของขนมก่อนอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 31.67 – 34.45 และมีค่าแรงต้านการเจาะทะลุอยู่ในช่วง 58.84 – 85.72 Newton นอกจากนี้การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวที่ระดับต่างกันทำให้อัตราการพองตัว และความหนาแน่นของขนมอบพองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยที่การไม่เติมแป้งข้าวเจ้าให้อัตราการพองตัวสูงสุด (3.62 ± 0.52) มีความหนาแน่นต่ำสุด ($0.24 \pm 0.06 \text{ g/cm}^3$) และการเติมแป้งข้าวเจ้าร้อยละ 30 จะให้อัตราการพองตัวต่ำสุด (3.22 ± 0.17) มีความหนาแน่นสูงสุด ($0.39 \pm 0.12 \text{ g/cm}^3$) แสดงว่าการเติมแป้งข้าวเจ้ามากขึ้น (ปริมาณอะไมโลสสูงขึ้น) จะส่งผลให้อัตราการพองตัวของขนมมีแนวโน้มลดลง และความหนาแน่นมีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากอะไมโลสจะทำให้โครงสร้างร่างแหในแป้งมีการยึดเกาะกันแน่นขึ้น ทำให้เกิดการพองตัวได้ต่ำ (กล้าณรงค์ และ เกื้อกุล, 2546) ดังนั้นแป้งที่เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตขนมอบพองจึงควรมีปริมาณอะไมโลสต่ำๆ (อะไมโลเพคตินสูงๆ) เพื่อการพองตัวที่ดี เนื้อสัมผัสโปร่งไม่แข็ง นอกจากนี้การเติมแป้งข้าวเจ้าในปริมาณที่เหมาะสมยังช่วยให้ขนมอบพองมีการพองตัวสม่ำเสมอทั่วทั้งชิ้น เมื่อพิจารณาผลของปัจจัยเดียวด้านระยะเวลาในการอบแห้งที่ระดับต่างกัน คือ 1 2 และ 3 ชั่วโมง พบว่า ระยะเวลาในการอบมีผลต่อปริมาณความชื้นของขนมก่อนอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เมื่อระยะเวลาอบนานขึ้น

ความชื้นลดลงเป็นร้อยละ 39.14 ± 1.74 32.28 ± 1.80 และ 26.38 ± 2.38 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2) นอกจากนี้ยังพบว่า ความชื้นก่อนการอบพองไม่มีผลต่ออัตราการพองตัวของขนม แต่ส่งผลต่อความหนาแน่น และค่าแรงต้านการเจาะทะลุของขนมอบพอง เมื่อความชื้นก่อนการอบพองสูงขึ้น ความหนาแน่นและค่าแรงต้านการเจาะทะลุของขนมอบพองก็สูงขึ้นเช่นกันซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ Qing *et al.* (2005) พบว่าเมื่อเพิ่มปริมาณความชื้นในการผลิตขนมขบเคี้ยวจากแป้งสาลี จะทำให้ขนมมีการพองตัวต่ำ มีความหนาแน่นสูง และมีความแข็งมากขึ้น และยังพบว่า การอบนาน 2 และ 3 ชั่วโมง มีความหนาแน่น (0.31 ± 0.09 และ 0.25 ± 0.11 g/cm^3 ตามลำดับ) และค่าแรงต้านการเจาะทะลุ (71.55 ± 17.25 และ 57.82 ± 18.38 Newton ตามลำดับ) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

เมื่อพิจารณาผลของปัจจัยร่วมทั้งสองปัจจัย คือ การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียว และระยะเวลาในการอบแห้ง พบว่า การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวในทุกระดับแล้วนำไปอบในเวลานานเท่ากัน มีแนวโน้มของปริมาณความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงใกล้เคียงกัน โดยการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวในทุกระดับแล้วนำไปอบนาน 1 ชั่วโมง มีความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 38.01 – 40.36 การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวในทุกระดับแล้วนำไปอบนาน 2 ชั่วโมง มีความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 31.40 – 34.67 การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวในทุกระดับแล้วนำไปอบนาน 3 ชั่วโมง มีความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 24.81 – 28.31 นอกจากนี้ยังพบว่า ความชื้นก่อนการอบพอง ไม่มีผลต่ออัตราการพองตัวของขนม แต่ส่งผลต่อความหนาแน่น โดยการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียว ร้อยละ 30 และอบนาน 1 ชั่วโมง มีความหนาแน่นสูงสุดเป็น 0.48 ± 0.70 (g/cm^3) ขณะที่การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียว และระยะเวลาในการอบอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกันอยู่ในช่วง $0.19 - 0.46$ (g/cm^3) ความชื้นก่อนการอบพองยังส่งผลต่อค่าแรงต้านการเจาะทะลุของขนมอบพอง โดยการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวในทุกระดับ และอบนาน 2 และ 3 ชั่วโมง (ยกเว้นการเติมแป้งข้าวเจ้าร้อยละ 30 และอบนาน 2 ชั่วโมง) มีค่าแรงต้านการเจาะทะลุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยมีแนวโน้มอยู่ในช่วง 46.22-81.53 Newton ขณะที่การเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวในทุกระดับ (ยกเว้นการไม่เติมแป้งข้าวเจ้า) และอบนาน 1 ชั่วโมง มีแนวโน้มค่าแรงต้านการเจาะทะลุอยู่ในช่วง 85.25-102.95 Newton

ตารางที่ 4.2 ผลของปัจจัยเดียวในการเติมแป้งข้าวเจ้าลงในส่วนผสม และระยะเวลาอบแห้งต่อความชื้นของขนมก่อนการอบพอง และคุณภาพทางกายภาพ และเคมีของขนมอบพอง^{1/}

ปัจจัยเดี่ยว	ความชื้นก่อนอบพอง (%)	ลักษณะหลังอบพอง			ค่าแรงต้านการเจาะทะลุ (newton)
		อะไมโลส (%)	อัตราการพองตัว	ความหนาแน่น (g/cm ³)	
แป้งข้าวเจ้าที่เติม (% W/W)	ns				ns
0	32.86 ±4.92	8.00 ^a ±0.00	3.62 ^c ±0.52	0.24 ^a ±0.06	58.84 ±20.96
5	34.45 ±5.43	10.00 ^b ±0.00	3.57 ^b ±0.13	0.24 ^a ±0.06	70.54 ±22.91
10	31.79 ±6.24	13.00 ^c ±1.00	3.52 ^{bc} ±0.22	0.36 ^b ±0.18	74.06 ±23.10
20	31.67 ±5.99	14.00 ^d ±0.00	3.41 ^{abc} ±0.21	0.34 ^{ab} ±0.10	81.02 ±23.46
30	33.14 ±5.37	17.00 ^c ±1.00	3.22 ^a ±0.17	0.39 ^b ±0.12	85.72 ±22.53
ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)			Ns		
1	39.14 ^c ±1.74		3.472 ±0.29	0.37 ^b ±0.14	92.73 ^b ±20.90
2	32.38 ^b ±1.80		3.363 ±0.38	0.31 ^{ab} ±0.09	71.55 ^a ±17.27
3	26.83 ^a ±2.38		3.392 ±0.25	0.25 ^a ±0.11	57.82 ^a ±18.38

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p ≤ 0.05)
 ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.3 ผลของปัจจัยร่วมในการเติมแป้งข้าวเจ้าลงในส่วนผสม และระยะเวลาอบแห้งต่อความชื้นของขนมก่อนการอบพอง และคุณภาพทางกายภาพ และเคมีของขนมอบพอง^{1/}

แป้งข้าวเจ้าที่เติม (% W/W)	ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)	ความชื้นก่อนอบพอง (%)	ลักษณะหลังอบพอง		
			อัตราการพองตัว ^{ns}	ความหนาแน่น (g/cm ³)	ค่าแรงต้านการเจาะทะลุ (newton)
0	1	38.71 ^d ±2.28	3.86 ±0.12	0.27 ^{abc} ±0.01	77.68 ^{abcd} ±15.50
	2	31.97 ^c ±1.32	3.39 ±0.87	0.25 ^{ab} ±0.08	52.62 ^{ab} ±12.81
	3	27.91 ^a ±0.80	3.61 ±0.35	0.19 ^a ±0.07	46.22 ^a ±22.87
5	1	40.36 ^d ±1.66	3.20 ±0.12	0.29 ^{ab} ±0.05	94.21 ^{cd} ±19.77
	2	34.67 ^c ±2.02	3.28 ±0.14	0.23 ^{ab} ±0.02	61.61 ^{abc} ±7.89
	3	28.31 ^{ab} ±1.38	3.33 ±0.14	0.19 ^{ab} ±0.06	55.81 ^{ab} ±18.99
10	1	38.93 ^d ±1.32	3.56 ±0.24	0.46 ^{ab} ±0.28	94.64 ^{cd} ±12.18
	2	31.64 ^c ±1.31	3.53 ±0.25	0.37 ^{ab} ±0.06	76.75 ^{abcd} ±19.43
	3	24.81 ^a ±1.73	3.48 ±0.27	0.26 ^{ab} ±0.12	50.77 ^{ab} ±12.15
20	1	38.01 ^d ±2.27	3.47 ±0.23	0.38 ^{abc} ±0.03	102.95 ^d ±23.39
	2	31.40 ^{bc} ±1.82	3.40 ±0.24	0.34 ^{abc} ±0.11	81.53 ^{abcd} ±6.06
	3	25.60 ^a ±4.42	3.36 ±0.24	0.30 ^{abc} ±0.14	58.57 ^{ab} ±1.86
30	1	39.67 ^d ±1.21	3.26 ±0.22	0.48 ^c ±0.70	94.17 ^{cd} ±4.98
	2	32.22 ^c ±1.21	3.21 ±0.20	0.36 ^{abc} ±0.09	85.25 ^{bcd} ±7.04
	3	27.54 ^a ±0.47	3.18 ±0.15	0.32 ^{abc} ±0.13	77.73 ^{abcd} ±7.71

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ลักษณะที่สังเกตได้ของขนมาก่อนการอบพอง พบว่า หากมีปริมาณความชื้นสูงตัวขนจะติดกันเป็นกลุ่มแยกออกจากกันได้ยาก หากมีปริมาณอะไมโลสสูงตัวขนจะแห้งและร่วน เมื่อแกะออกจากกันจะแตกและหักได้ง่าย ในขณะที่มีปริมาณอะไมโลสต่ำตัวขนจะเหนียว เมื่อแยกออกจากกันยังคงรูปร่างเดิมไว้ได้ เมื่อนำขนมาทำการอบพองด้วยไมโครเวฟที่ระดับความร้อนสูงสุด จะใช้เวลาอยู่ในช่วง 2 - 4 นาที ระยะเวลาที่ใช้ในการอบพองขึ้นอยู่กับปริมาณความชื้นของขนก่อนการอบพอง ขนที่อบได้ที่จะมีการพองตัวเต็มที่ และมีสีเข้มขึ้นจนออกเหลืองเล็กน้อย ลักษณะการพองตัวของขนจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปริมาณความชื้นและอะไมโลส โดยขนที่มีปริมาณความชื้นและอะไมโลสต่ำ ขนจะพองตัวออกทางด้านข้างมีความกว้างมากขึ้น แต่มีความหนาเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนขนที่มีปริมาณความชื้นและอะไมโลสสูง ขนจะพองตัวในลักษณะที่มีความหนาเพิ่มขึ้น แต่ความกว้างไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

เมื่อนำขนอบพองที่ผ่านการผลิตโดยมีการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียว และระยะเวลาในการอบแห้งแตกต่างกันมาทำการตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัส โดยใช้ผู้ทดสอบชิมจำนวน 15 คน พบว่า ผลของปัจจัยเดียวในการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวทั้ง 5 ระดับ ผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวร้อยละ 5 ได้รับคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏสูงสุดเป็น 6.40 ± 1.59 (ตารางที่ 4.4) ขนที่ไม่เติมแป้งข้าวเจ้าเลยได้รับคะแนนความชอบด้านความแข็ง ความกรอบ และความชอบรวมสูงสุดเป็น 6.22 ± 1.72 6.29 ± 1.56 และ 6.22 ± 1.62 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) สำหรับปัจจัยเดียวด้านระยะเวลาในการอบแห้งทั้ง 3 ระดับ ผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยในทุกๆ ด้านการอบแห้งขนนาน 3 ชั่วโมง ได้รับคะแนนความชอบสูงสุดเป็น 6.73 ± 1.48 6.56 ± 1.69 6.60 ± 1.52 และ 6.68 ± 1.53 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ผลของการเติมแป้งข้าวเจ้าลงในส่วนผสม และระยะเวลาอบแห้งต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของขนมอบพอง

ปัจจัยเดี่ยว	คุณภาพทางประสาทสัมผัส ^{1/}				
	ลักษณะปรากฏ	การกัดให้แตก	การเคี้ยว	ความชอบรวม	
แป้งข้าวเจ้าที่เติม (% W/W)					
0	6.22 ^{bc} ±1.52	6.22 ^e ±1.72	6.29 ^d ±1.56	6.22 ^c ±1.62	
5	6.40 ^c ±1.59	5.78 ^{de} ±2.08	6.00 ^c ±1.86	6.09 ^c ±1.81	
10	6.13 ^{bc} ±1.65	5.27 ^{bc} ±2.32	5.38 ^{bc} ±2.12	5.42 ^b ±2.06	
20	5.71 ^{ab} ±1.58	4.84 ^b ±1.81	5.11 ^b ±1.89	5.13 ^b ±1.83	
30	5.44 ^a ±1.66	4.00 ^a ±2.01	4.11 ^a ±2.04	4.11 ^a ±1.93	
ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)					
1	5.16 ^a ±1.59	3.81 ^a ±1.84	4.17 ^a ±1.98	4.15 ^a ±1.84	
2	6.05 ^b ±1.40	5.29 ^b ±1.89	5.36 ^b ±1.82	5.36 ^b ±1.73	
3	6.73 ^c ±1.48	6.56 ^c ±1.69	6.60 ^c ±1.52	6.68 ^c ±1.53	
ปัจจัยร่วม					
แป้งข้าวเจ้าที่เติม (% W/W)	ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)				
0	1	5.47 ^{abc} ±1.06	4.60 ^{bcd} ±1.64	5.33 ^{cde} ±1.68	4.80 ^{bcd} ±1.42
	2	6.40 ^{cdef} ±1.50	6.87 ^{ef} ±1.19	6.60 ^{efg} ±1.24	6.73 ^{fgh} ±1.16
	3	6.80 ^{def} ±1.70	7.20 ^f ±0.94	6.93 ^{fg} ±1.33	7.13 ^{gh} ±1.25
5	1	5.13 ^{ab} ±1.73	4.20 ^{bc} ±1.61	4.80 ^{bcd} ±1.82	4.80 ^{bcd} ±1.66
	2	6.67 ^{cdef} ±1.05	5.73 ^{de} ±1.83	5.93 ^{def} ±1.53	5.87 ^{def} ±1.46
	3	7.40 ^f ±0.99	7.40 ^f ±1.45	7.27 ^g ±1.39	7.60 ^h ±1.06
10	1	5.60 ^{abcd} ±1.59	3.73 ^{ab} ±2.09	4.20 ^{bc} ±2.24	4.27 ^{bc} ±2.31
	2	5.93 ^{abcde} ±1.62	4.87 ^{bcd} ±2.13	4.80 ^{bcd} ±1.70	4.93 ^{bcd} ±1.53
	3	6.87 ^{ef} ±1.55	7.20 ^f ±1.15	7.13 ^{fg} ±1.06	7.07 ^{fgh} ±1.03
20	1	4.80 ^a ±1.61	3.93 ^{bc} ±1.71	3.87 ^b ±1.77	4.00 ^{ab} ±1.69
	2	5.80 ^{abcde} ±1.32	4.87 ^{bcd} ±1.36	5.33 ^{cde} ±1.76	5.27 ^{bcd} ±1.53
	3	6.53 ^{cdef} ±1.36	5.73 ^{de} ±1.94	6.13 ^{defg} ±1.46	6.13 ^{efg} ±1.68
30	1	4.80 ^a ±1.90	2.60 ^a ±1.68	2.67 ^a ±1.45	2.87 ^a ±1.51
	2	5.47 ^{abc} ±1.30	4.13 ^{bc} ±1.77	4.13 ^{bc} ±1.92	4.00 ^{ab} ±1.77
	3	6.07 ^{bcd} ±1.58	5.20 ^{cd} ±1.72	5.53 ^{de} ±1.68	5.47 ^{cde} ±1.64

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

เมื่อพิจารณาปัจจัยร่วมระหว่างการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียว และระยะเวลาในการอบแห้ง พบว่า ผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ขนมอบพองที่มีการเติมแป้งข้าวเจ้า ร้อยละ 5 และอบแห้งนาน 3 ชั่วโมง ได้รับคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏ ความแข็ง ความกรอบ และความชอบรวมดีที่สุดเป็น 7.40 ± 0.99 7.40 ± 1.45 7.27 ± 1.39 และ 7.60 ± 1.06 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4)

เมื่อเทียบผลทางด้านประสาทสัมผัสกายภาพและเคมีของขนมก่อนและหลังการอบพอง พบว่า ขนมอบพองที่มีการเติมแป้งข้าวเจ้าทดแทนแป้งข้าวเหนียวร้อยละ 5 และอบแห้งนาน 3 ชั่วโมง ให้ลักษณะของขนมก่อน และหลังการอบพองดีที่สุด โดยมีปริมาณความชื้นร้อยละ 28.31 ± 1.38 อัตราการพองตัวอยู่ในเป็น 3.33 ± 0.14 ความหนาแน่นมีค่าต่ำสุดเป็น 0.19 ± 18.99 (g/cm^3) และ ค่าแรงต้านการเจาะทะลุเป็น 55.81 ± 18.99 Newton ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานของ ประชา และจุฬาลักษณ์ (2543) ทำการพัฒนาขนมกรอบที่มีข้าวโพดกลีต - ปลายข้าวเป็นองค์ประกอบหลัก ขนมกรอบที่มีคุณภาพดีที่สุดมีอัตราการพองตัวเป็น 3.7 และผลิตขนมกรอบเพิ่มคุณค่าโภชนาการด้วยแป้งถั่วเหลือง ขนมกรอบที่มีคุณภาพดีที่สุดมีอัตราการพองตัวเป็น 3.9 จึงเหมาะที่จะเลือกไปใช้ในการทดลองขั้นต่อไป

4.3 ผลของความหนาแน่นก่อนการอบพอง และระยะเวลาอบแห้งต่อคุณภาพขนมอบพอง

จากการศึกษาผลของปัจจัยเดียว ในการแบ่งความหนาของแป้งก่อนการอบพองออกเป็น 3 ระดับ คือ ประมาณ 2.5 3.5 และ 4.5 มม. โดยทำการผลิตขนมอบพองตามวิธีการข้อ 3.3.2 ในระหว่างการผลิตทำการตรวจวิเคราะห์ความชื้นของขนมก่อนอบพอง พบว่า ความหนาของแป้งก่อนการอบพองที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความชื้นของขนมก่อนการอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยปริมาณความชื้นของขนมก่อนอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 29.69 - 36.92 และเมื่อนำขนมที่ผลิตได้มาทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ พบว่า ความหนาของแป้งก่อนการอบพองที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความหนาแน่นของขนมอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยมีความหนาแน่นอยู่ในช่วง $0.27 - 0.31$ (g/cm^3) นอกจากนี้พบว่า ความหนาของแป้งก่อนการอบพองที่ระดับต่างกันมีผลต่ออัตราการพองตัวของขนม โดยแป้งที่มีความหนาประมาณ 2.5 และ 3.5 มม. มีอัตราการพองตัวไม่ต่างกัน (3.28 ± 0.32 และ 3.14 ± 0.32) ขณะที่ความหนาประมาณ 4.5 มม. มีอัตราการพองตัวต่ำสุด (2.82 ± 0.35) และเมื่อนำขนมมาทำการวัดค่าแรงต้านการเจาะทะลุ พบว่า ความหนาของแป้งก่อน

การรอบพองที่ระดับต่างกันมีผลต่อค่าแรงต้านการเจาะทะลุของขนมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยเมื่อความหนาเพิ่มขึ้นค่าแรงต้านการเจาะทะลุมีค่าเพิ่มขึ้นเช่นกัน (41.32 ± 7.22 , 63.50 ± 14.47 และ 85.65 ± 26.30 Newton ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาผลของปัจจัยเดียวด้านระยะเวลาในการอบแห้งทั้ง 3 ระดับคือ 1 2 และ 3 ชั่วโมง พบว่า ระยะเวลาในการอบมีผลต่อปริมาณความชื้นของขนมก่อนอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เมื่อระยะเวลาอบนานขึ้นความชื้นลดลงเป็นร้อยละ 39.85 ± 2.55 , 33.13 ± 2.27 และ 26.40 ± 4.66 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5) นอกจากนี้ยังพบว่า ขนมที่ผ่านการอบนาน 3 ชั่วโมง มีอัตราการพองตัว ความหนาแน่น และค่าแรงต้านการเจาะทะลุแตกต่างกับขนมที่ผ่านการอบ 1 และ 2 ชั่วโมง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยขนมที่ผ่านการอบนาน 3 ชั่วโมง มีอัตราการพองตัวสูงสุด (3.43 ± 0.22) ความหนาแน่น และค่าแรงต้านการเจาะทะลุต่ำสุด (0.20 ± 0.02 g/cm³ และ 44.39 ± 9.70 Newton) ซึ่งความหนาแน่นของขนมที่ได้สอดคล้องกับการรายงานของ Ding *et al.* (2004) พบว่า ขนมขบเคี้ยวที่ผลิตจากข้าวที่มีคุณภาพดีควรมีความหนาแน่น 0.25 (g/cm³) แสดงว่า เมื่อความชื้นก่อนการอบพองสูงขึ้น อัตราการพองตัวลดลงความหนาแน่นและค่าแรงต้านการเจาะทะลุสูงขึ้น

จากผลของปัจจัยร่วมทั้งสองปัจจัย คือ การแบ่งความหนาของแป้งก่อนการอบพองและระยะเวลาอบแห้ง พบว่า ปัจจัยร่วมมีผลต่อความชื้นของแป้งก่อนการอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) (ตารางที่ 4.5) โดยแป้งที่มีความหนาก่อนการอบพองประมาณ 2.5 มม. และผ่านการอบนาน 3 ชั่วโมง มีปริมาณความชื้นต่ำสุด (ร้อยละ 21.39 ± 0.96) แตกต่างจากแป้งที่มีความหนาก่อนการอบพองและผ่านการอบในระดับอื่น ปริมาณความชื้นของขนมก่อนการอบพองให้ผลใกล้เคียงกับการรายงานของ Jomduang (1994) พบว่า ปริมาณความชื้นก่อนการอบพองที่เหมาะสมของข้าวเกรียบว่าว คือ ร้อยละ 14-20 สำหรับอัตราการพองตัวของขนมอบพองที่ได้จากการทดลอง พบว่า แป้งที่มีความหนาก่อนการอบพองประมาณ 2.5 มม. และผ่านการอบนาน 3 ชั่วโมง มีอัตราการพองตัวสูงสุด (3.64 ± 0.18) แตกต่างจากแป้งที่มีความหนาก่อนอบพอง และผ่านการอบในระดับอื่น นอกจากนี้ยังพบว่า แป้งที่มีความหนาแตกต่างกันทั้ง 3 ระดับ และผ่านการอบที่ 3 ชั่วโมง มีความหนาแน่นไม่แตกต่างกัน (0.19 ± 0.01 , 0.20 ± 0.01 และ 0.21 ± 0.02 g/cm³ ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.5) ขณะที่แป้งที่มีความหนาก่อนการอบพองประมาณ 3.5 มม. และผ่านการอบนาน 1 ชั่วโมง มีความหนาแน่นสูงสุด (0.43 ± 0.05 g/cm³) ด้านค่าแรงต้านการเจาะทะลุ พบว่า แป้งที่มีความหนาก่อนการอบพองประมาณ 2.5 มม. และผ่านการอบนาน 3 ชั่วโมง มีค่าแรงต้านการเจาะทะลุต่ำสุด (32.80 ± 2.21 Newton) แตกต่างจากแป้งที่มีความหนาก่อนอบพอง และผ่านการอบในระดับอื่น

ลักษณะที่สังเกตได้ของขนมาก่อนการอบพอง พบว่า ขนที่มีความหนาของขนมาก่อนการอบพอง 2.5 ± 0.5 มม. และผ่านการอบแห้งนาน 3 ชั่วโมง ตัวขนจะแยกจากกันเป็นชั้นๆ ไม่เกาะติดกันง่ายต่อการนำไปอบพอง และใช้เวลาในการอบพองเพียง 2 นาที ลักษณะการพองตัวของขนจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปริมาณความชื้น โดยขนที่มีปริมาณความชื้นต่ำ ขนจะพองตัวออกทางด้านข้างมีความกว้างมากขึ้น แต่มีความหนาเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนขนที่มีปริมาณความชื้นสูง ขนจะพองตัวในลักษณะที่มีความหนาเพิ่มขึ้น แต่ความกว้างไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

เมื่อนำขนมอบพองที่ผ่านการผลิตโดยความหนา ก่อนการอบพอง และระยะเวลาในการอบแห้งแตกต่างกันมาทำการตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัส โดยใช้ผู้ทดสอบชิมจำนวน 15 คน พบว่า ความหนาของขนมาก่อนการอบพองทั้ง 3 ระดับ ผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบด้านลักษณะปรากฏ และความกรอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) (ตารางที่ 4.6) โดยคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏอยู่ในช่วง 5.53 – 6.18 และด้านความกรอบอยู่ในช่วง 5.31 – 6.09 แต่ในด้านความแข็ง และความชอบรวม ผู้ทดสอบให้การยอมรับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ด้านความแข็งมีค่าสูงสุดเป็น 6.27 ± 1.51 และความชอบรวมมีค่าสูงสุดเป็น 6.36 ± 1.30 (ตารางที่ 4.6) สำหรับระยะเวลาในการอบแห้งทั้ง 3 ระดับ ผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยในทุกๆ ด้านการอบแห้งขนนาน 3 ชั่วโมงได้รับคะแนนความชอบสูงสุดเป็น 6.56 ± 1.49 7.09 ± 0.87 7.11 ± 0.80 และ 7.22 ± 0.90 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6)

เมื่อพิจารณาปัจจัยร่วมระหว่างความหนา ก่อนการอบพอง และระยะเวลาในการอบแห้ง พบว่า ผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ขนที่มีความหนา ก่อนการอบพอง 2.5 ± 0.5 มม. และ ผ่านการอบแห้งนาน 3 ชั่วโมง ได้รับคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏ ความแข็ง ความกรอบ และความชอบรวมดีที่ที่สุดเป็น 6.20 ± 1.78 7.27 ± 0.70 7.33 ± 0.72 และ 7.40 ± 0.91 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6) เมื่อเทียบผลทางด้านประสาทสัมผัสกับคุณภาพก่อนและหลังการอบพองทางด้านกายภาพ และเคมี พบว่า ขนที่มีความหนา ก่อนการอบพอง 2.5 ± 0.5 มม. และผ่านการอบแห้งนาน 3 ชั่วโมง มีคุณภาพในด้านต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ดีจึงเหมาะที่จะเลือกไปใช้ในการทดลองขั้นต่อไป

ตารางที่ 4.5 ผลของความหนาแน่นก่อนการอบพอง และระยะเวลาอบแห้งต่อเคมี และกายภาพของขนมอบพอง^{1/}

ปัจจัยเดียว	ความชื้นก่อน	ลักษณะหลังอบพอง			
	อบพอง (%)	อัตราการพองตัว	ความหนาแน่น (g/cm ³)	ค่าแรงต้านการเจาะทะลุ (Newton)	
ความหนา (มม.)	ns	ns			
2.5±0.5	29.69±6.79	3.28 ^b ±0.32	0.27 ±0.07	41.32 ^a ±7.22	
3.5±0.5	32.77±6.28	3.14 ^{ab} ±0.32	0.31 ±0.11	63.50 ^b ±14.47	
4.5±0.5	36.92±4.69	2.82 ^a ±0.35	0.29 ±0.08	85.65 ^c ±26.30	
ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)					
1	39.85 ^c ±2.55	3.03 ^a ±0.36	0.35 ^a ±0.07	72.61 ^b ±18.92	
2	33.13 ^b ±2.72	2.78 ^a ±0.16	0.34 ^a ±0.06	73.47 ^b ±31.47	
3	26.40 ^a ±4.66	3.43 ^b ±0.22	0.20 ^b ±0.02	44.39 ^a ±9.70	
ปัจจัยร่วม					
ความหนา (มม.)	ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)				
2.5±0.5	1	36.89 ^d ±0.53	3.23 ^c ±0.15	0.30 ^b ±0.02	49.11 ^{bc} ±1.29
	2	30.80 ^c ±0.36	2.97 ^b ±0.07	0.34 ^b ±0.04	42.05 ^{ab} ±1.04
	3	21.39 ^a ±0.96	3.64 ^d ±0.18	0.19 ^a ±0.01	32.80 ^a ±2.21
3.5±0.5	1	40.13 ^c ±0.94	3.29 ^c ±0.07	0.43 ^c ±0.05	78.44 ^c ±3.63
	2	32.28 ^c ±1.78	2.75 ^a ±0.06	0.31 ^b ±0.05	66.27 ^d ±2.19
	3	25.91 ^b ±1.33	3.38 ^c ±0.21	0.20 ^a ±0.01	45.78 ^{bc} ±1.63
4.5±0.5	1	42.53 ^f ±0.90	2.56 ^a ±0.10	0.31 ^b ±0.04	90.28 ^f ±8.33
	2	36.31 ^d ±1.40	2.63 ^a ±0.06	0.37 ^{bc} ±0.08	112.09 ^g ±12.64
	3	31.93 ^c ±0.18	3.28 ^c ±0.09	0.21 ^a ±0.02	54.58 ^c ±3.02

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.6 ผลของความหนาก่อนการอบพอง และระยะเวลาอบแห้งต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของขนมอบพอง

ปัจจัยเดี่ยว	คุณภาพทางประสาทสัมผัส ^{1/}				
	ลักษณะปรากฏ	การกัดให้แตก	การเคี้ยว	ความชอบรวม	
ความหนา (มม.)	Ns		ns		
2.5±0.5	6.18±1.60	6.27 ^b ±1.51	6.09±1.55	6.36 ^b ±1.30	
3.5±0.5	6.16±1.52	5.91 ^b ±1.40	5.53±1.47	5.87 ^b ±1.31	
4.5±0.5	5.53±1.77	5.11 ^a ±1.87	5.31±1.81	5.04 ^a ±1.94	
ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)					
1	6.04 ^b ±1.54	5.22 ^a ±1.48	5.09 ^a ±1.40	5.27 ^a ±1.30	
2	5.27 ^a ±1.68	4.98 ^a ±1.67	4.73 ^a ±1.48	4.78 ^a ±1.46	
3	6.56 ^b ±1.49	7.09 ^b ±0.87	7.11 ^b ±0.80	7.22 ^b ±0.90	
ปัจจัยร่วม					
ความหนา (มม.)	ระยะเวลาอบแห้ง (ชั่วโมง)				
2.5±0.5	1	6.80 ^d ±0.94	6.27 ^{dc} ±1.22	5.73 ^c ±1.44	6.20 ^d ±0.86
	2	5.53 ^{abc} ±1.77	5.27 ^{bc} ±1.75	5.20 ^{bc} ±1.52	5.47 ^{cd} ±1.30
	3	6.20 ^{bc} ±1.78	7.27 ^f ±0.70	7.33 ^d ±0.72	7.40 ^e ±0.91
3.5±0.5	1	5.93 ^{bcd} ±1.53	4.80 ^b ±1.15	4.60 ^{ab} ±1.06	5.07 ^{bc} ±0.96
	2	5.80 ^{bcd} ±1.42	5.87 ^{cd} ±1.13	5.13 ^{bc} ±1.36	5.40 ^{cd} ±1.06
	3	6.73 ^{cd} ±1.53	7.07 ^e ±0.88	6.87 ^d ±0.92	7.13 ^e ±0.83
4.5±0.5	1	5.40 ^{ab} ±1.76	4.60 ^{ab} ±1.50	4.93 ^{bc} ±1.49	4.53 ^b ±1.46
	2	4.47 ^a ±1.64	3.80 ^a ±1.42	3.87 ^a ±1.25	3.47 ^a ±1.06
	3	6.73 ^d ±1.10	6.93 ^c ±1.03	7.13 ^d ±0.74	7.13 ^e ±0.99

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

4.4 ผลของการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง และภาชนะที่ใช้อบพองด้วยไมโครเวฟต่อคุณภาพขนมอบพอง

จากผลของปัจจัยเดียวในการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง 3 ระดับ คือ 0 10 และ 20 นาที พบว่า การนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้งไม่มีผลต่อคุณภาพของขนมก่อนอบพอง และหลังอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) (ตารางที่ 4.7) โดยความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 19.55 – 20.54 อัตราการพองตัวอยู่ในช่วง 3.21 – 3.51 ความหนาแน่นอยู่ในช่วง 0.09 – 0.10 (g/cm^3) และค่าแรงต้านการเจาะทะลุอยู่ในช่วง 29.99 – 33.21 Newton

เมื่อพิจารณาผลของปัจจัยเดียวในการใช้ภาชนะในการอบพองด้วยไมโครเวฟแตกต่างกัน 2 ชนิด คือ จานเซรามิกและถาดกระดาษเคลือบไข พบว่า ภาชนะที่ต่างกันไม่มีผลต่อความชื้นของขนมก่อนการอบพอง และอัตราการพองตัวของขนมอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) (ตารางที่ 4.7) โดยความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 19.56 – 20.30 และอัตราการพองตัวอยู่ในช่วง 3.28 – 3.47 แต่การใช้ภาชนะที่ต่างกันในการอบพองด้วยไมโครเวฟให้ค่าความหนาแน่นและค่าแรงต้านการเจาะทะลุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\leq 0.05$) (ตารางที่ 4.7) โดยการใช้ถาดกระดาษให้ค่าความหนาแน่น ($0.08\pm 0.01 \text{ g/cm}^3$) และแรงต้านการเจาะทะลุ ($27.33\pm 1.60 \text{ Newton}$) ต่ำกว่าการใช้จานเซรามิก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคลื่นไมโครเวฟสามารถทะลุผ่านภาชนะที่ทำด้วยกระดาษได้ดี เกิดการกระจายตัวของความร้อนได้ดี และสม่ำเสมอ

จากผลของปัจจัยรวมทั้งสองปัจจัย คือ การนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง และการใช้ภาชนะในการอบพองแตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยร่วมไม่มีผลต่อความชื้นของขนมก่อนการอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) (ตารางที่ 4.7) โดยความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 19.24 – 21.13 แต่กลับมีผลต่อคุณภาพของขนมหลังอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\leq 0.05$) โดยการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้งนาน 10 นาที และใช้ถาดกระดาษเคลือบไขในการอบพองด้วยไมโครเวฟให้อัตราการพองตัวสูงสุด (3.97 ± 0.08) ด้านความหนาแน่นการนวดแป้งนึ่งสุกในทุกช่วงเวลา และการใช้ถาดกระดาษเคลือบไขในการอบพองไม่มีความแตกต่างกัน ($0.08\pm 0.01 \text{ g/cm}^3$) สำหรับค่าแรงต้านการเจาะทะลุ การนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้งนาน 0 และ 10 นาที และใช้ถาดกระดาษเคลือบไขในการอบพองให้ค่าต่ำไม่แตกต่างกันตัว (25.70 ± 0.48 และ $27.12\pm 0.86 \text{ Newton}$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.7 ผลของการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง และลักษณะที่ใช้อบฟองด้วยไมโครเวฟ ต่อคุณภาพทางเคมี และกายภาพของขนมอบฟอง^{1/}

ปัจจัยเดี่ยว	ความชื้น ก่อนอบฟอง (%) ^{ns}	ลักษณะหลังอบฟอง			
		อัตราการฟองตัว	ความหนาแน่น (g/cm ³)	ค่าแรงต้านการ เจาะทะลุ (Newton)	
ระยะเวลาการนวดแป้ง (นาที)		ns	ns	ns	
0	20.54±0.92	3.41 ±0.18	0.10±0.02	29.99±4.85	
10	19.55±0.69	3.21 ±0.27	0.09±0.02	31.00±4.41	
20	19.71±0.90	3.51 ±0.10	0.09±0.01	33.21±4.53	
ลักษณะที่ใช้		ns			
จานเซรามิก	20.30±0.99	3.47 ±0.09	0.11 ^a ±0.01	35.46 ^a ±2.01	
ตุ๊กกระดาษ	19.56±0.68	3.28 ±0.27	0.08 ^b ±0.01	27.33 ^b ±1.60	
ปัจจัยร่วม					
ระยะเวลา นวดแป้ง (นาที)	ลักษณะที่ใช้				
0	จานเซรามิก	21.13±0.84	3.54 ^{cb} ±0.13	0.11 ^c ±0.01	34.27 ^c ±1.87
	ตุ๊กกระดาษ	19.95±0.62	3.27 ^a ±0.08	0.08 ^a ±0.01	25.70 ^a ±0.48
10	จานเซรามิก	19.59±0.99	3.46 ^{cb} ±0.04	0.11 ^c ±0.01	34.87 ^c ±1.69
	ตุ๊กกระดาษ	19.51±0.45	3.97 ^d ±0.08	0.08 ^a ±0.01	27.12 ^{ab} ±0.86
20	จานเซรามิก	20.18±0.69	3.43 ^b ±0.05	0.10 ^b ±0.01	37.23 ^d ±1.57
	ตุ๊กกระดาษ	19.24±0.95	3.59 ^c ±0.05	0.08 ^a ±0.001	29.18 ^b ±0.49

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ลักษณะที่สังเกตได้ของขนมหลังการอบพอง พบว่า ขนมที่ผ่านการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้งนาน 10 นาที และใช้ถุงกระดาษเคลือบไขในการอบพองด้วยไมโครเวฟ ใช้เวลาในการอบพองเพียง 1 นาที โดยขนมจะมีการพองตัวอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอทั่วทั้งชิ้นขนม ในขณะที่การใช้จานเซรามิกเป็นภาชนะในการอบพองขนมจะพองตัวอย่างช้าๆ โดยขนมด้านที่สัมผัสกับจานเซรามิกจะพองตัวก่อนทำให้ขนมเกิดการพองตัวไม่สม่ำเสมอและใช้เวลานานกว่า

เมื่อนำขนมอบพองที่ผ่านการผลิตโดยมีการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง และใช้ภาชนะในการอบพองด้วยไมโครเวฟแตกต่างกันมาทำการตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัส โดยใช้ผู้ทดสอบชิมจำนวน 15 คน พบว่า การนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้งผู้ทดสอบให้การยอมรับคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในการทดสอบด้านลักษณะปรากฏ ความแข็ง ความกรอบ และความชอบรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) (ตารางที่ 4.8) โดยคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏอยู่ในช่วง 5.90 – 6.25 ด้านความแข็งอยู่ในช่วง 5.95 – 6.30 ด้านความกรอบอยู่ในช่วง 5.45 – 6.50 และความชอบรวมอยู่ในช่วง 5.90 – 6.45 ภาชนะที่ใช้ในการอบพองทั้ง 2 ชนิด ไม่มีผลต่อลักษณะปรากฏของขนมอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) โดยด้านลักษณะปรากฏมีคะแนนความชอบเป็น 6.10 แต่มีผลต่อการยอมรับด้านความแข็ง ความกรอบและความชอบรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\leq 0.05$) โดยในทุกๆ ด้านการใช้ถุงกระดาษได้รับคะแนนความชอบสูงสุดเป็น 7.40 ± 0.89 6.77 ± 1.43 และ 6.93 ± 1.20 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

เมื่อพิจารณาปัจจัยร่วมระหว่างการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง และภาชนะที่ใช้ในการอบพอง พบว่าไม่มีผลต่อลักษณะปรากฏของขนมอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) โดยด้านลักษณะปรากฏมีคะแนนความชอบอยู่ในช่วง 5.80 - 6.30 แต่มีผลต่อการยอมรับด้านความแข็ง ความกรอบ และความชอบรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\leq 0.05$) ขนมที่ผ่านการนวดแป้งนึ่งสุกนาน 20 นาที และใช้ถุงกระดาษเป็นภาชนะในการอบพองได้รับคะแนนความชอบด้านความแข็งสูงสุดเป็น 7.50 ± 0.71 ส่วนขนมที่ผ่านการนวดแป้งนึ่งสุกนาน 10 นาที และใช้ถุงกระดาษเป็นภาชนะในการอบพองได้รับคะแนนด้านความกรอบ และความชอบรวมสูงสุดเป็น 7.30 ± 0.95 และ 7.20 ± 0.92 (ตารางที่ 4.8) เมื่อเทียบผลทางด้านประสาทสัมผัสกับคุณภาพก่อนและหลังการอบพองทางด้านกายภาพ และเคมี พบว่า ขนมที่ผ่านการนวดแป้งนึ่งสุกนาน 10 นาที และใช้ถุงกระดาษเป็นภาชนะในการอบมีคุณภาพดีที่สุดจึงเหมาะที่จะเลือกไปใช้ในการทดลองขั้นต่อไป

ตารางที่ 4.8 ผลของการนวดแป้งนึ่งสุกก่อนการอบแห้ง และภาชนะที่ใช้อบพองด้วยไมโครเวฟ ต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของขนมอบพอง

ปัจจัยเดี่ยว	คุณภาพทางประสาทสัมผัส ^{1/}				
	ลักษณะปรากฏ ^{ns}	การกัดให้แตก	การเคี้ยว	ความชอบรวม	
ระยะเวลาการนวดแป้ง (นาที)		ns	ns	Ns	
0	6.25 ±1.52	5.95 ±2.06	5.45±1.70	5.90 ±1.48	
10	6.15 ±1.31	6.25 ±1.83	6.50±1.64	6.45 ±1.54	
20	5.90 ±1.48	6.30 ±1.81	6.30±1.69	6.35 ±1.39	
ภาชนะที่ใช้					
จานเซรามิก	6.10 ±1.30	4.93 ^a ±1.80	5.40 ^a ±1.71	5.53 ^a ±1.30	
ตุ๊กกระดาษ	6.10 ±1.56	7.40 ^b ±0.89	6.77 ^b ±1.43	6.93 ^b ±1.20	
ปัจจัยร่วม					
ระยะเวลาการนวดแป้ง (นาที)	ภาชนะที่ใช้				
0	จานเซรามิก	6.20 ±1.32	4.60 ^a ±1.84	5.00 ^a ±1.70	5.30 ^a ±1.34
	ตุ๊กกระดาษ	6.30 ±1.77	7.30 ^b ±1.25	5.90 ^{abc} ±1.66	6.50 ^{ab} ±1.43
10	จานเซรามิก	6.30 ±1.25	5.10 ^a ±1.91	5.70 ^{ab} ±1.83	5.70 ^a ±1.70
	ตุ๊กกระดาษ	6.00±1.41	7.40 ^b ±0.70	7.30 ^c ±0.95	7.20 ^b ±0.92
20	จานเซรามิก	5.80 ±1.40	5.10 ^a ±1.79	5.50 ^a ±1.72	5.60 ^a ±1.17
	ตุ๊กกระดาษ	6.00±1.63	7.50 ^b ±0.71	7.10 ^{bc} ±1.29	7.10 ^b ± 1.20

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

4.5 ผลของรูปแบบของข้าวที่ใช้ต่อคุณภาพขนมอบพอง

จากกรรมวิธีการผลิตขนมอบพองที่ใช้วัตถุดิบหลักเป็นแป้งข้าวเหนียวมาทำการเปลี่ยนแปลงวัตถุดิบเป็นรูปแบบข้าวเหนียวหักบดหยาบและข้าวเจ้าหักบดหยาบ และเมล็ดข้าวเหนียวหักไม่บดและเมล็ดข้าวเจ้าหักไม่บดพบว่า ไม่มีผลต่อความชื้นของขนมก่อนอบพอง อัตราการพองตัว และความหนาแน่นของขนมหลังอบพองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) (ตารางที่ 4.9) โดยความชื้นก่อนการอบพองอยู่ในช่วงร้อยละ 19.14 – 20.20 อัตราการพองตัวอยู่ในช่วง 2.92 – 3.09 และความหนาแน่นอยู่ในช่วง 0.06 – 0.07 (g/cm^3) แต่รูปแบบวัตถุดิบที่ต่างกันส่งผลต่อค่าแรงต้านการเจาะทะลุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยการใช่วัตถุดิบในรูปแบบแป้งและข้าวหยาบมีค่าแรงต้านการเจาะทะลุค่าไม่แตกต่างกัน (27.25 และ 28.12 Newton)

ตารางที่ 4.9 รูปแบบของข้าวที่ใช้ต่อคุณภาพทางเคมี และกายภาพของขนมอบพอง^{1/}

รูปแบบวัตถุดิบ	ความชื้น ก่อนอบพอง (%) ^{ns}	ลักษณะหลังอบพอง		
		อัตราการพองตัว ^{ns}	ความหนาแน่น (g/cm^3) ^{ns}	ค่าแรงต้านการ เจาะทะลุ (Newton)
แป้ง	20.20±0.37	2.93 ±0.22	0.06 ±0.01	27.25 ^a ±0.92
บดละเอียด	19.67±0.42	3.09 ±0.14	0.06 ±0.01	28.12 ^a ± 1.36
เมล็ดหัก	19.14±0.91	2.92 ±0.14	0.07 ±0.01	30.77 ^b ± 0.43

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อนำขนมอบพองที่ผ่านการผลิตด้วยกรรมวิธีที่ศึกษาได้โดยใช่วัตถุดิบในรูปแบบต่างกันทำการตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสโดยให้ผู้ทดสอบชิมจำนวน 15 คน พบว่า ผู้ทดสอบชิมให้คะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏ ความแข็ง และความกรอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยการใช้ข้าวบดหยาบเป็นวัตถุดิบได้รับคะแนนสูงสุดในด้านลักษณะปรากฏ และความกรอบ (7.53±0.62 และ 7.63±0.52) (ตารางที่ 4.10) แต่การใช่วัตถุดิบรูปแบบต่างกันส่งผลต่อความชอบด้านความเนียนละเอียดของเนื้อขนม กลิ่นหอมของข้าว และ

ความชอบรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) การผลิตโดยใช้แป้งมีความเนียนละเอียดของเนื้อขนมมากที่สุด (7.80 ± 0.77) ส่วนการใช้เมล็ดข้าวหักให้ขนมที่มีกลิ่นหอมของข้าว และความชอบโดยรวมสูงที่สุดเมื่อเทียบผลทางด้านประสาทสัมผัสกับคุณภาพก่อนและหลังการอบพองทางด้านกายภาพ และเคมีของขนมก่อนและหลังการอบพอง พบว่า วัตถุดิบในรูปแบบของข้าวบดหยาบ และเมล็ดหักมีคุณภาพที่ใกล้เคียงกันมาก แต่การผลิตขนมโดยใช้ข้าวเมล็ดหักมีความยุ่งยากในขั้นตอนการผลิตมากกว่า โดยเฉพาะการบดข้าวที่ผ่านการนึ่งสุกด้วยเครื่องบดเนื้อ จึงเลือกใช้ข้าวบดหยาบเป็นวัตถุดิบในการผลิตขนมอบพอง และการทดลองขั้นต่อไป นอกจากนี้การใช้เมล็ดข้าวหักยังเป็นการเพิ่มมูลค่าของข้าวหักและเพิ่มช่องทางการใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น แต่การใช้ข้าวหักบดหยาบจำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ โดยควรมีปริมาณอะไมโลสอยู่ประมาณร้อยละ 10.00-11.00

ตารางที่ 4.10 รูปแบบของข้าวที่ใช้ต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของขนมอบพอง

รูปแบบ วัตถุดิบ	คุณภาพทางประสาทสัมผัส ^{1/}					
	ลักษณะ ปรากฏ ^{ns}	การกัดให้ แตก ^{ns}	การเคี้ยว ^{ns}	ความเนียน เนื้อ	กลิ่นของ ข้าว	ความชอบ รวม
แป้ง	7.33 \pm 0.49	7.60 \pm 0.74	7.47 \pm 0.64	7.80 ^c \pm 0.77	5.87 ^a \pm 0.99	7.20 ^b \pm 0.41
บดละเอียด	7.53 \pm 0.62	7.30 \pm 0.53	7.63 \pm 0.52	6.90 ^a \pm 1.07	6.80 ^{ab} \pm 0.83	7.17 ^a \pm 0.49
เมล็ดหัก	7.33 \pm 0.74	7.03 \pm 0.72	7.53 \pm 0.64	7.13 ^b \pm 0.52	6.93 ^b \pm 0.96	7.23 ^b \pm 0.62

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัยตัว อักษรที่ต่างกันมีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns หมายถึง ค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

4.6 ผลของการปรุงรสขนมอบพอง

จากการนำขนมที่ผ่านการศึกษาในขั้นตอนต่างๆ จนได้ขนมอบพองที่มีคุณภาพดีที่สุดมาทำการปรุงรสด้วยผงปรุงรส 4 รสชาติ คือ บาร์บิคิว พริกหยวก ปาปริก้า และแม็กซิกันบาร์บิคิว ในแต่ละรสชาติใช้ปริมาณผงปรุงรส 4 ระดับ คือ ร้อยละ 3 6 9 และ 12 จากนั้นทำการตรวจคุณภาพทางประสาทสัมผัสโดยดูผลรวมลำดับการยอมรับใช้ผู้ทดสอบชิม 10 คน พบว่า มีผลรวมลำดับการยอมรับในแต่ละรสชาติในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยทั้ง 4 รสชาติ มีผลรวมลำดับการยอมรับขนมอบพองที่ใช้ผงปรุงรสระดับสูงสุด จึงเลือกใช้ปริมาณผงปรุงรสที่ร้อยละ 12 ในการทดลองขั้นต่อไป

ตารางที่ 4.11 ปริมาณผงปรุงรสที่ใช้ต่อคุณภาพขนมอบพอง

ปริมาณผงปรุงรส (% w/w)	ลำดับการยอมรับรวมด้านรสชาติ ^{1/}			
	บาร์บิคิว	พริกหยวก	ปาปริก้า	แม็กซิกันบาร์บิคิว
3	40.0 ^b 0±0.00	40.00 ^b ±0.00	39.00 ^b ±0.32	39.00 ^b ±0.32
6	24.00 ^{ab} ±0.52	27.00 ^{ab} ±0.48	26.00 ^{ab} ±0.52	28.00 ^{ab} ±0.42
9	19.00 ^{ab} ±0.88	20.00 ^{ab} ±0.67	18.00 ^{ab} ±0.63	19.00 ^{ab} ±0.57
12	14.00 ^a ±0.95	13.00 ^a ±0.67	14.00 ^a ±1.16	14.00 ^a ±0.97

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัยตัว อักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

4.7 ผลของการเปรียบเทียบคุณภาพทางเคมี กายภาพ และประสาทสัมผัส ระหว่างขนมอบพอง ที่ได้กับขนมอบพองทางการค้า

เมื่อนำขนมอบพองที่ได้จากการทดลองทั้งหมด 4 รสชาติ คือ บาร์บิคิว พริกหยวก ปาปริก้า และแม็กซิกันบาร์บิคิว มาทำการทดสอบคุณภาพทางกายภาพ และเคมีเปรียบเทียบกับขนมอบพองทางการค้า 3 ตรา (รสดั้งเดิม) คือ โดโซะ ซินมัยและโอเซน พบว่า ขนมอบพองที่ได้จากการทดลอง มีคุณภาพทางกายภาพและเคมี แตกต่างจากขนมอบพองทางการค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยขนมอบพองที่ได้จากการทดลองทั้ง 4 รสชาติ มีความหนาแน่นไม่แตกต่างกันอยู่ในช่วง 0.07 - 0.09 (g/cm^3) เมื่อเทียบกับขนมอบพองทางการค้า พบว่า มีความแตกต่างกันโดยที่

ขนมอบพองทางการค้าทั้ง 3 ตรา มีความหนาแน่นสูงกว่า (0.21 ± 0.01 0.14 ± 0.03 และ 0.15 ± 0.01 g/cm^3 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับค่าแรงต้านการเจาะทะลุ พบว่า ขนมอบพองที่ได้จากการทดลองทั้ง 4 รสชาติ และขนมอบพองทางการค้า ตรา ชินมัย มีค่าแรงต้านการเจาะทะลุไม่แตกต่างกันอยู่ในช่วง 27.18-29.13 Newton นอกจากนี้ขนมอบพองทางการค้า ตรา โอเซ็น มีค่าแรงต้านการเจาะทะลุต่ำสุด (14.55 ± 0.45 Newton) ปริมาณความชื้น พบว่า ขนมอบพองที่ได้จากการทดลองทั้ง 4 รสชาติ และขนมอบพองทางการค้า ตรา โอเซ็น มีปริมาณความชื้นไม่แตกต่างกันอยู่ในช่วงร้อยละ 5.90 – 5.68 ขณะที่ขนมทางการค้า ตรา โคโสะ มีปริมาณความชื้นต่ำสุด (ร้อยละ 3.98 ± 1.43) ปริมาณโปรตีน พบว่า ขนมที่ได้กับขนมทางการค้ามีปริมาณโปรตีนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยขนมที่ได้ทั้ง 4 รสชาติ มีปริมาณโปรตีนสูงกว่า (ร้อยละ 9.10 8.62 9.46 และ 9.24 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.12) ขนมทางการค้าทั้ง 3 ตรา (ร้อยละ 7.97 ± 0.03 6.78 ± 0.02 และ 6.58 ± 0.13) ปริมาณไขมัน พบว่า ขนมอบพองที่ได้จากการทดลองทั้ง 4 รสชาติ มีปริมาณไขมัน ไม่แตกต่างกันอยู่ในช่วงร้อยละ 9.06 – 9.34 และมีปริมาณต่ำกว่าขนมอบพองทางการค้าทั้ง 3 ตรา ปริมาณอะไมโลส พบว่า ขนมอบพองที่ได้จากการทดลองทั้ง 4 รสชาติ มีปริมาณอะไมโลสไม่แตกต่างกันอยู่ในช่วงร้อยละ 10.60 – 11.66 และมีปริมาณต่ำกว่าขนมอบพองทางการค้าทั้ง 3 ตรา สังเกตได้ว่าคุณภาพของขนมอบพองที่ได้จากการทดลองใกล้เคียงกับขนมทางการค้า แต่ขนมที่ได้จากการทดลองยังการผลิตไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้มีคุณภาพไม่แน่นอน

เมื่อนำขนมอบพองที่ได้จากการทดลอง มาทำการทดสอบทางประสาทสัมผัสเปรียบเทียบกับขนมอบพองทางการค้า โดยใช้ผู้ทดสอบชิมจำนวน 15 คน พบว่า ผู้ทดสอบชิมให้คะแนนความชอบแตกต่างกันในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) (ตารางที่ 4.13) โดยด้านลักษณะปรากฏขนมตรา โคโสะ และโอเซ็นได้รับคะแนนความชอบสูงสุด (8.27) ด้านความแข็งและความกรอบ ขนมตรา โคโสะได้รับคะแนนสูงสุด (8.00 ± 0.65 และ 8.27 ± 0.80) ด้านความเนียนละเอียดของเนื้อขนมตรา ชินมัย ได้รับคะแนนสูงสุด (7.87 ± 0.99) ด้านกลิ่นหอมของข้าวขนมที่ได้จากการทดลองรส เม็กซิกันบาร์บิควิ ได้รับคะแนนสูงสุด (7.27 ± 0.46) ด้านรสชาติ และความชอบรวมขนมตรา โคโสะ ได้รับคะแนนสูงสุด (8.27 ± 0.80 และ 8.00 ± 0.53) จากผลการทดลองแสดงว่า ขนมที่วางจำหน่ายในท้องตลาดได้รับคะแนนความชอบในด้านต่างๆ สูงกว่าขนมที่ผลิตจากการทดลอง โดยผู้ทดสอบชิมให้ข้อเสนอแนะว่า ขนมที่ผลิตจากการทดลองยังมีรูปร่างที่ไม่สม่ำเสมอ การเคลือบผงปรุงรสยังไม่ทั่วทั้งชิ้น แต่สำหรับเนื้อสัมผัสถือว่าใกล้เคียงกับขนมที่จำหน่ายในท้องตลาด หากดูจากคะแนนความชอบในด้านต่างๆ ถือว่าขนมอบพองที่ผลิตจากการทดลองได้รับการยอมรับอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะคะแนนความชอบอยู่ในช่วง 5.87 – 7.47

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบคุณภาพทางกายภาพ และเคมีระหว่างขนมอบฟองที่ได้จากการทดลอง กับขนมอบฟองที่วางจำหน่ายในท้องตลาด^{1/}

ตัวอย่าง	คุณภาพทางกายภาพ และเคมี						
	ค่าแรงต้านการ						
	ความหนาแน่น (g/cm ³)	เจาะทะลุ (newton)	ความชื้น (%)	โปรตีน ^{2/} (%)	ไขมัน ^{2/} (%)	อะไมโลส ^{2/} (%)	
ขนมอบฟองจาก การทดลอง	บาร์บิควิ	0.07 ^a ±0.01	29.13 ^b ±1.00	5.68 ^b ±0.40	9.10 ^c ±0.20	9.28 ^a ±0.24	10.60 ^a ±0.00
	พริกหยวก	0.08 ^a ±0.03	27.18 ^b ±1.00	5.60 ^b ±0.36	8.62 ^c ±0.19	9.32 ^a ±0.45	11.12 ^a ±0.10
	ปาปริกา	0.09 ^a ±0.03	28.31 ^b ±1.99	5.64 ^b ±0.23	9.46 ^c ±0.10	9.06 ^a ±0.12	11.66 ^a ±0.00
ขนมอบฟองใน ท้องตลาด	แม่กชกันบาร์บิควิ	0.08 ^a ±0.02	28.77 ^b ±1.81	5.66 ^b ±0.15	9.24 ^c ±0.40	9.34 ^a ±0.06	10.60 ^a ±0.00
	โคโชะ (รสดั้งเดิม)	0.21 ^c ±0.01	36.19 ^c ±0.69	3.98 ^a ±1.43	7.97 ^b ±0.03	12.03 ^c ±0.30	12.50 ^b ±0.00
	ชินมัย (รสดั้งเดิม)	0.14 ^b ±0.03	27.44 ^b ±0.41	7.72 ^c ±0.25	6.78 ^a ±0.02	20.24 ^d ±0.24	17.34 ^d ±0.00
	โอเซน (รสดั้งเดิม)	0.15 ^b ±0.01	14.55 ^a ±0.45	5.90 ^b ±0.10	6.58 ^a ±0.13	10.56 ^b ±0.16	15.94 ^c ±1.14

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p≤ 0.05)

2/ กำหนดฐานน้ำหนักแห้ง

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบคุณภาพทางด้านประสาทสัมผัสระหว่างขนมอบฟองที่ได้จากการทดลอง กับขนมอบฟองที่วางจำหน่ายในท้องตลาด

ตัวอย่าง	คุณภาพทางประสาทสัมผัส ^{1/}							
	ลักษณะปรากฏ	การกัด ให้แตก	การเคี้ยว	ความเนียนเนื้อ	กลิ่นของข้าว	รสชาติ	ความชอบ รวม	
ขนมอบฟองจาก การทดลอง	บาร์บิคิว	5.73 ^a ±1.22	6.73 ^a ±0.59	7.40 ^a ±0.51	6.80 ^a ±0.68	7.13 ^{bc} ±0.99	5.93 ^a ±1.22	6.73 ^a ±0.80
	พริกหยวก	5.73 ^a ±1.10	6.67 ^a ±0.72	7.47 ^a ±0.64	7.07 ^a ±0.59	6.53 ^b ±0.92	6.07 ^a ±1.10	6.80 ^a ±0.56
	ปาปริกา	5.80 ^a ±1.15	6.73 ^a ±0.70	7.33 ^a ±0.49	7.00 ^a ±0.65	7.07 ^{bc} ±1.03	6.33 ^a ±0.98	7.07 ^a ±0.46
ขนมอบฟองใน ท้องตลาด	แม็กซิกันบาร์บิคิว	5.87 ^a ±1.30	6.73 ^a ±0.70	7.33 ^a ±0.49	7.00 ^a ±0.53	7.27 ^c ±0.46	6.27 ^a ±1.03	6.93 ^a ±0.46
	โคโชนะ (รสดั้งเดิม)	8.27 ^b ±0.59	8.00 ^b ±0.65	8.27 ^b ±0.80	7.27 ^a ±0.70	5.73 ^a ±0.80	8.27 ^b ±0.80	8.00 ^b ±0.53
	ซินมัย (รสดั้งเดิม)	8.20 ^b ±0.68	7.87 ^b ±0.64	8.13 ^b ±0.64	7.87 ^b ±0.99	5.47 ^a ±1.19	8.07 ^b ±0.70	7.67 ^b ±0.62
	โอเซน (รสดั้งเดิม)	8.27 ^b ±0.70	7.93 ^b ±0.80	8.20 ^b ±0.68	7.07 ^a ±0.96	5.47 ^a ±0.92	8.00 ^b ±0.65	7.80 ^b ±0.56

หมายเหตุ 1/ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามแนวตั้งในแต่ละกลุ่มปัจจัย ตัวอักษรที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)